

Фермер (Селскостопански работник)

ЗА ПРОФЕСИЯТА

Фермерът (известен също като земеделец или агроном) отглежда култури или животни. Различните видове фермери произвеждат различни хранителни продукти, които са от съществено значение за човешкото съществуване:

- Фермерите отглеждат зърнени култури или зеленчуци. Те обработват почвата и засаждат, поливат, наторяват и прибират реколтата, която след това се продава или на местния пазар, или на дистрибутори на едро.
- Животновъдите отглеждат и се грижат за животни като крави, овце и прасета, риби или пчели. Те произвеждат месо, мляко, яйца, мед и други хранителни продукти на дребно или с цел търговия.
- Някои фермери отглеждат култури използвани за храна за животни.
- Отглеждането на обработваеми култури може да се комбинира с отглеждането на добитък в смесени ферми.

Когато купуваме удобно опаковани меса и зеленчуци от магазина, е твърде лесно да забравим работата на фермерите, които произвеждат тези стоки. Едно от основните социални последици от комерсиализираното земеделие е, че по-голямата част от хората са се освободили от необходимостта да отглеждат собствена храна, насочили са се към други професии и са в състояние да отделят повече време за занимания и други интереси. През 1991 г. делът на глобалната работна сила, заета в селското стопанство, е 43,7 процента, в сравнение с 26,76 процента през 2019 г. За ЕС тези данни са съответно 10,71 % и 4,37 %. А в България заетостта за този период от 28 години е спаднала от 19,54 на 6,62 %.

Тези статистически данни показват, че макар селското стопанство все още да е значителна сфера на заетост за голяма част от световното население, тенденцията се променя бързо. По-големите, по-ефективни от търговска гледна точка ферми изкупуват по-малки ферми и хората преминават от натурално земеделие към заетост за финансова компенсация.

ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

Комерсиализацията на селското стопанство има много ползи, но също така е оказала дълбоко въздействие върху по-бедното население, правейки го уязвимо към колебанията в цените на световния пазар на храни. Най-бедните хора в света харчат много по-висок процент от доходите си за селскостопански продукти, отколкото живеещите в развитите страни.

Като водещ сектор по отношение на потреблението на вода, селското стопанство оказва значително влияние върху глобалното снабдяване с прясна вода. Напояването, например, консумира 70 процента от световните запаси от прясна вода, докато само 8 процента се използват за битови цели. Това има значително въздействие върху околната среда и е довело до недостиг на вода в целия свят.

Различни земеделски практики оказват влияние върху околната среда:

- **Напояване и водовземане** — Тези дейности водят до засоляване и алкализиране на почвата; увреждане на речните екосистеми; и намаляване на нивото на водата. Напояването може също да увеличи емисиите на парникови газове, азотен оксид и метан от почвата.
- **Интензивно отглеждане** — Ерозията на почвата, причинена от интензивното земеделие, увеличава количеството на утайката в оттичащите се води, което допринася за замърсяването на водата. Интензивното производство на култури също води до изчерпване на хранителните вещества, увреждане на структурата на почвата и намаляване на нейната плодородие и адсорбционен капацитет, като същевременно увеличава ерозията и оттока.
- **Използване на торове** — Разпръскването на животински тор и изкуствени торове води до:
 - изпаряване на амоняк и емисии на азотен оксид;
 - замърсяването на подземните води от инфилтратата;
 - замърсяването на питейната вода;
 - еутрофикация и изчерпване на кислорода в повърхностните водни водни басейни в резултат на оттичане, което насърчава растежа на водораслите и убива рибните популации;
 - вкисляване на почвата;
 - Използването на утайки от отпадъчни води като тор води до натрупване на тежки метали и органични микро-замърсители, които навлизат в хранителната верига; и директно замърсява фауната и флората с микробни агенти и химикали.

- **Приложение на пестициди** — Използването на пестициди води до попадане на остатъци от тях в подпочвените води, което може да повлияе на качеството на питейната вода. Много пестициди съдържат устойчиви органични замърсители, които са устойчиви на разграждане органични съединения. Натрупването им в хранителните вериги оказва значително влияние върху човешкото здраве и околната среда. Пестицидите могат да променят или унищожават нецелелеви организми и да увредят дивата природа, местообитанията и източниците на храна. Изпаряването на пестицидите води до тяхното разнасяне с помощта на вятъра, с което се засягат екосистеми, намиращи се далеч от мястото на приложението им. Интензивното животновъдство води до отделяне на емисии на метан (силен парников газ) и амоняк, както и до попадане на органични вещества във водните обекти.
- **Канализация** — Изграждането на изкуствени водни пътища или преобразуването на естествените речни корита води до хидроложки промени с отрицателни въздействия върху околната среда. Отводняването на земеделска земя понижава нивото на водата и представлява заплаха за влажните зони и състава на пасища, блата и подобни местообитания. То също така причинява окисляване и вкисляване на органичните почви, като намалява тяхното органично съдържание и променя структурата им.

- **Използването на механично оборудване** — Обработката и разораването на земеделските площи причиняват отделянето на повишени количества прах и прахови частици във въздуха. Това може да доведе до оттичането и натрупването им във водните обекти, водещи до утаяване, замърсяване и еутрофикация. Използването на тежка техника води до уплътняване на почвата, а оранта по склонове води до ерозия на почвата в резултат на въздействието на водата и вятъра.
- **Промени в земеползването** — Премахването на растителната покривка води до ерозия на почвата и увеличава повърхностния отток, причинявайки на водните обекти натрупване на утайки, замърсяване и еутрофикация. Загубата на храсти, гори, малки водни потоци и езера води до загуба на разнообразието на ландшафта и намаляване на видовото разнообразие.

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

През последните няколко десетилетия се наблюдава постоянен ръст на интереса към развитието на по-устойчиво и екологично селско стопанство. Популярността на биологичното земеделие нараства, тъй като хората започват да осъзнават щетите, които интензивното земеделие причинява на общественото здраве и околната среда. Потребителското търсене на алтернативни продукти нараства бързо. Въпреки това, биологичното земеделие е с по-малък мащаб, което води до по-високи цени. Много страни са създали законови рамки, подкрепящи производството и етикетването на биологични храни.

Следните земеделски практики водят до по-малко щети на околната среда:

- прилагане на по-малко интензивни земеделски методи;
- ротационно отглеждане на земеделски култури;
- намаляване на употребата на пестициди и торове;
- намаляване на броя на добитъка на единица площ;
- превръщане на обработваеми земи и пасища в ливади;
- засаждане и поддържане на жив плет;
- поддържане на гори;
- предприемане на интензивно залесяване; и
- преминаване към биологично земеделие.